

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM ALANI

GÖÇER VE YARI GÖÇER AİLELER İLE
MEVSİMLİK TARIM İŞÇİSİ AİLELERİNİN
ÇOCUKLARININ EĞİTİM DESTEĞİ
(4-6 YAŞ) KURS PROGRAMI

ANKARA, 2018

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI.....	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	4
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	6
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	6
BELGELENDİRME	6

Hayat Boyu Öğrenme
Lifelong Learning

PROGRAMIN ADI

Göçer ve Yarı Göçer Aileler İle Mevsimlik Tarım İşçi Ailelerin Çocuklarının Eğitim Desteği
4-6 Yaş Kurs Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
2. 10 Temmuz 2018 Tarihli ve 30474 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1)
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. Millî Eğitim Bakanlığının, Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimleri konulu 2016/5 Sayılı Genelgesi,
6. Başbakanlığın Mevsimlik Tarım İşçileri konulu 2017/6 Sayılı Genelgesi,
7. Talim ve Terbiye Kurulunun 09.09.2013 tarihli ve 132 sayılı kararıyla kabul edilen Okul Öncesi Eğitim Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. Mevsimlik tarım işçisi ailesi çocuğu olmak,
2. Kursun gerektirdiği hareketleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.
3. 4 yaşını tamamlamış olmak ve 7 yaşından gün almamış olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre, Okul Öncesi Alanı öğretmeni olarak atananlar;
2. Öğretmen bulunamaması durumunda bu alana öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olanlar,
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge" ile Okul Öncesi Alanına kaynak teşkil

- eden yükseköğretim programları/ fakülte mezunları,
4. Okul Öncesi Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
- Öğretmen/ eğitimci olarak görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Göçer ve Yarı Göçer Aileler İle Mevsimlik Tarım İşçi Ailelerin Çocuklarının Eğitim Desteği 4-6 Yaş Kurs Programını tamamlayan bireyin, okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak aşağıdaki kazanımları elde etmesi amaçlanmaktadır.

1. Psiko-motor gelişim alanındaki kazanım ve göstergeleri gerçekleştirebilmesi,
 2. Sosyal ve duygusal gelişim alanındaki kazanım ve göstergeleri gerçekleştirebilmesi,
 3. Dil gelişimi alanındaki kazanım ve göstergeleri gerçekleştirebilmesi,
 4. Öz bakım gelişim alanındaki kazanım ve göstergeleri gerçekleştirebilmesi,
 5. Bilişsel gelişim alanındaki kazanım ve göstergeleri gerçekleştirebilmesi,
 6. Bildiklerinden başlayarak ve deneyerek öğrenmesi,
 7. Türkçeyi doğru ve güzel konuşması,
 8. Sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışlarını geliştirmesi,
 9. Kendine saygı ve güven duymasını sağlaması,
 10. Hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışlarını geliştirilmesi,
 11. Bireysel farklılıklara saygı göstermesi
- amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Çocuklar dünyaya geldikleri ilk andan itibaren, daha okula başlamadan çok önce öğrenmek ve keşfetmek için büyük bir heves duyarlar: etkin bir şekilde çevrelerini keşfederler, iletişim kurmayı öğrenirler ve çevrelerinde gördükleri şeylere dair fikirler oluşturmaya başlarlar.

Okul öncesi dönem beyin gelişiminin en hızlı yaşandığı dönemdir. Beyin gelişimi çocuğun bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimi için güçlü bir zemin oluşturur. Bu nedenle çocuklar özellikle okul öncesi dönem olarak adlandırılan yaşamın ilk altı yılında çok hızlı büyürler ve bu gelişim alanlarında şaşırtıcı bir hızla yetkinleşirler. Böylece

çocuğun kendi potansiyelini gerçekleştirmesinin ve toplumun üretken bir bireyi olabilmesinin yolu açılmış olur. Beyin okul öncesi dönem boyunca hızlı geliştiği için bu dönem, beynin çevresel etkilere en açık olduğu dönemdir. Bu kapsamda çevre, çocuğun gelişimini ve öğrenme motivasyonunu derinden etkiler. Çocuğun ne kadar keşfedebileceği, neler öğrenebileceği ve hangi hızla öğrenebileceği çocuğun çevresinin ne kadar destekleyici olduğuyula ve çocuğa ne gibi olanaklar sunulduğuyula yakından ilişkilidir. Bu bağlamda hazırlanan programın çocukların psiko-motor, dil, sosyal-duygusal, bilişsel ve öz bakım gelişim alanlarında kazanımlar edinmesini sağlaması amaçlanmaktadır.

Çevresel etkiler çocuğun beyin gelişimini olumlu yönde etkileyebileceği gibi, olumsuz çevre koşullarına bağlı olarak istenmeyen bir şekilde de etkileyebilir. Çocuğun sağlıklı bir beyin gelişimine sahip olabilmesi için okul öncesi dönem boyunca sağlıklı beslenmesi, zengin uyarıcı bir çevre içinde bulunması ve çocuğa yeni öğrenme fırsatlarının sunulması gerekmektedir. Çevre, uyaranlar bakımından ne kadar zengin olursa çocuk o kadar hızlı gelişir ve öğrenir. Ancak çocuğun ilk yıllarını uyaranların yetersiz olduğu, duygusal ve fiziksel desteğin yeterince sunulmadığı, yeni öğrenme fırsatlarının yaratılmadığı bir çevrede geçirmesi çocuğun beyin gelişimini olumsuz etkiler. Bu durum ise çocuğun dil, bilişsel, motor, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında gecikmeler görülmesine, ayrıca davranış problemleri sergilemesine yol açabilir. Bu nedenle, hazırlanan programla çocuklara eşit ve ortak bir eğitim ortamı sunmak hedeflenmektedir.

Okul öncesi çağda olumsuz deneyimleri olan çocuğun öz güvenin düşük olduğu, okulda ve okul sonrası yaşamda düşük başarı gösterdiği ve daha fazla davranış problemi sergilediği yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Bu sebeple okulöncesi dönem, çocukları ilköğretime hazırlar ve çocukların hazırbulunuşluluğunu artırır.

Çocuğun sağlıklı bir şekilde büyüebilmesi, gelişebilmesi ve öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirebilmesi için nitelikli bilişsel uyarıcıların, zengin dil etkileşimlerinin, olumlu sosyal ve duygusal deneyimlerin çocuğa sunulduğu ve çocuğun bağımsızlığının desteklendiği bir çevrenin yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu ise ancak sağlıklı bir aile ortamı ve nitelikli bir okul öncesi eğitim ile mümkündür.

1. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman, alan öğretmenleri ve alan uzmanlarıyla iş birliği içinde hazırlanmıştır.
2. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan okulöncesi eğitim-öğretime uygun ortamlarda uygulanır.
3. Program uygulanırken MEB in okulöncesi yönetmeliğinde bahsettiği Ekim, Kasım – Nisan Mayıs ayı kazanım ve göstergeleri dikkate alınarak uygulanır ve okul öncesi eğitim programında söz edilen serbest zaman etkinliği, oyun etkinliği, Türkçe dil

etkinliği, bahçe etkinlikleri, müzik ve sanat etkinlikleri çalışmaları yapılır.

4. Göçer ve Yarı Göçer Aileler İle Mevsimlik Tarım İşçi Ailelerin ocuklarının Eğitim Desteği 4-6 Yaş Kurs Programının amaçları, içeriği ve kazanımları yoluyla kursa katılan öğrencilere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla öğrencilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

DEĞERLER
Sevgi
Saygı
Yardımlaşma
Paylaşma
Hoşgörü
Ahlak

5. Program süresince öğrencilere okul öncesi eğitimin amacına uygun verilmesi için ihtiyaç duyduğu araç, gereç ve malzemeler temin edilmeli, donanımlar sağlanmalı ve gerektiğinde bilgisayar destekli ğretim faaliyetlerinden (slaytlar, akıllı tahtalar) faydalanılmalıdır.
6. Program süresince bireylerin merak uyandırma, planlama, araştırma, keşfetme, çözümlleme, derinleştirme, paylaşma, yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
7. Kurs programının günlük eğitim akışı; Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul ncesi Eğitim Programı esaslarına dayalı olarak planlanacaktır. (Okul ncesi Eğitim Programı Ek 8, Ek 9).
8. Öğretmen bir sonraki gün için günlük eğitimini planlarken, bir önceki günü değerlendirme zamanında çocukların belirttikleri nerileri de dikkate alarak etkinliklerinin arasından o gün gerçekleştirmeyi düşündüğü kazanım ve göstergelerle ilgili olan etkinlikleri seçip "Günlük Eğitim Akışına detaylandırmadan, başlıklar hlinde yazar (Okul ncesi Eğitim Programı Ek10). Etkinliklerin "Etkinlik Formatına uygun olarak hazırlanmış çıktılarını da günlük eğitim akışı ile birlikte dosyalar. Öğretmen daha önce yazarak kaydettiği etkinliklere kazanım ve kavram ekleyip çıkararak etkinliklerini o ay kullanılabilecek hle getirebilecektir. Böylece günlük eğitimini planlamada bir zorluk yaşamayacaktır. Bu alışma sistemi, programın esneklik ilkesi ile de tutarlıdır. Bir günlük eğitim akışının bölümleri aşağıda açıklanmıştır:
 - a) Güne Başlama Zamanı
 - b) Oyun Zamanı
 - c) Etkinlik Zamanı
 - d) Günü Değerlendirme Zamanı

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 6 ders saati uygulanacak şekilde toplam 140 ders saati olarak planlanmıştır. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre(Ders Saati)
1. Okul Öncesi Eğitime Giriş	10
2. 4-6 Yaş Çocuklarda Psiko-Motor Gelişim	20
3. 4-6 Yaş Çocuklarında Dil Gelişimi	30
4. 4-6 Yaş Çocuklarda Bilişsel Gelişim	30
5. 4-6 Yaş Çocuklarda Sosyal-Duygusal Gelişim	30
6. 4-6 Yaş Çocuklarda Özbakım Gelişimi	20
TOPLAM	140

İÇERİK:

- 1. Okul Öncesi Eğitime Giriş**
 - 1.1. Çocukların uyumunu sağlama
 - 1.2. Sınıfı ve sınıf kurallarını tanıtırma
 - 1.3. Öz bakım temizliklerinden bahsetme ve el, yüz, tuvalet temizliğini tekrar etme
 - 1.4. Gelişime etki eden faktörler
- 2. 4-6 Yaş Çocuklarda Psiko-motor Gelişim**
 - 2.1. Okul öncesi çocuklarının psiko-motor gelişim özellikleri
 - 2.2. Okul öncesi çocuklarının psiko-motor gelişim özelliklerine uygun etkinlik hazırlama
- 3. 4-6 Yaş Çocuklarda Dil Gelişim**
 - 3.1. Okul öncesi çocuklarının dil gelişim özellikleri,
 - 3.2. Okul öncesi çocuklarının dil gelişim özelliklerine uygun etkinlik hazırlama,
- 4. 4-6 Yaş Çocuklarda Bilişsel Gelişim**
 - 4.1. Okul öncesi çocuklarının bilişsel gelişim özellikleri,
 - 4.2. Okul öncesi çocuklarının bilişsel gelişim özelliklerine uygun etkinlik hazırlama,
- 5. 4-6 Yaş Çocuklarda Sosyal-Duygusal Gelişim**
 - 5.1. Okul öncesi çocuklarının sosyal-duygusal gelişim özellikleri,
 - 5.2. Okul öncesi çocuklarının sosyal-duygusal gelişim özelliklerine uygun etkinlik hazırlama,
- 6. 4-6 Yaş Çocuklarda Özbakım Gelişim**
 - 6.1. Okul öncesi çocuklarının öz bakım gelişim özellikleri,
 - 6.2. Okul öncesi çocuklarının öz bakım gelişim özelliklerine uygun etkinlik hazırlama.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Değerlendirme, Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre, etkinliklerin değerlendirilmesi amacıyla çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler; çalışma sayfaları/bellek kartları kullanılabilir, resim yapılabilir, afiş/poster hazırlanabilir, etkinlikle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir veya sergiler düzenlenebilir. Etkinliğin değerlendirilmesi için etkinlik sürecinde/sonunda yapılan tartışmalar çeşitli sorularla yönlendirilebilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak, Millî Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanmış olan materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Kaynak Kitaplar,
- Bilgisayar,
- Projeksiyon,
- Akıllı Tahta,
- Fotoğraflar,
- Afiş,
- Broşür,
- Dergiler,
- Uyarıcı Pano,
- Fotoğraflar,
- Çeşitli kırtasiye malzemeleri,
- Dramatik oyun materyalleri,
- Çeşitli figürler,

BELGELENDİRME

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği kapsamında kursu tamamlayanlara, katılım belgesi düzenlenir.